

ÅRSMELDING FOR TELEMARK BOTANISKE FORENING 2006

Telemark Botaniske Forening (grunnorganisasjon i Norsk Botanisk Forening) hadde ved årsskiftet 2006/2007 198 medlemmer. I løpet av året har medlemsmassen sunket med 12.

Styrets virksomhet

Styret hadde i 2006 følgende sammensetning: Esther Broch, Bjørn Erik Halvorsen, Kåre Sundal (fra turkomiteen), Åse Halvorsen (kasserer), Trond Risdal, Grete Stendalen (1ste vara) og Anne Vinorum (2dre vara). Styret har heller ikke i år hatt fast leder og sekretær, og arbeidsoppgavene er blitt fordelt medlemmene imellom. I siste periode er det avholdt 9 styremøter.

Møter

Styret har stått for planleggingen og gjennomføringen av 10 møter. Årsmøtet ble avholdt på Dag Bondeheim, julemøtet i Sundjordet Idrettsfornings lokale, og de resterende møter fant sted på Mule Varde. De innbudte foredragsholdere tok for seg følgende temaer: Nord-Troms på Tvers v/ Per Arvid Åsen, Sommerfugler og blomster v/ Leif Aarvik, Mellom stein, strender og hvite vidder v/ Jan Erik Tangen, Fjellplantenes istidshistorie i lys av nye Dovre-funn v/ Aage Paus, Gjengroing, en trussel for mangfoldet v/ Ann Norderhaug og Roger Halvorsen kåserte om "Kultur og blomster i Roma" på årsmøtet. De tradisjonelle møter med egne krefter var; Blomstrende sommerminner, "Jeg velger meg", Julemøte med minner fra sommerekskursjonen og en Atlas- og syltetøykveld.

Turer

I sommerhalvåret ble det avviklet 13 turer hvorav 2 var i samarbeid med Vestfoldavdelingen. I tillegg må nevnes Villblomstens dag og årets sommerekskursjon til Lista. To kveldsturer gikk til Mælum og til Korsmyr i Dalsbygda. En helgetur til Langelim-området og med overnatting på Garvikstrondi. Resterende turer var lørdags- eller søndagsturer og gikk til: Heståsen, Brunlanes, Finnvolden i Luksefjell, Hvasser- Sønstegård på Tjøme, Holmestrand, Hallevannet, Barmsøya, Gåserud ved Myklevannet og 2 soppturer til Høydalen og Håøya. Deltagerantallet på turene har varierte fra 4 til 21.

Villblomstenes dag

Villblomstenes dag ble arrangert 18. juni. Det ble i alt avholdt 8 turer med 191 deltagere i Telemark. Det var arrangement følgende steder i Telemark: Drangedal (Braknesheia) 10 deltagere, Kragerø (Kjølebrønd) 22 deltagere, Notodden Heddal Bygdetun) 14 deltagere, Porsgrunn (Valleråsen) 2 deltagere, Seljord (Fra Manndal til Langlim) 90 deltagere, Siljan 15 deltagere, Skien (Stavdal) 26 deltagere og Tokke(Tangane) 12 deltagere. Telemark hadde også dette året flest deltagere på landsbasis, men nest flest turer. En stor takk til alle samarbeidspartnere. May Berthelsen har vært kontaktperson for Villblomstenes dag i Vest Telemark, mens Rolf Ergon har hovedansvarlig for hele fylket.

Sommerekskursjonen

Siste års sommerekskursjon gikk til Lista. Tidspunktet var fra 24. juni til 1. juli. I alt 30 deltagere var med på turen. Esther Broch sto for tilrettelegging og gjennomføringen av årets sommerekskursjon, mens Bjørn Erik Halvorsen stod ansvarlig for de botaniske utflukter og i tillegg var vi så heldig å få med oss Oddvar Pedersen som kjentmann og spesialist på Listas flora. For nærmere beskrivelse av turen henviser vi til turrapporten.

Vernesaker

Rød Skogfrue.

Rød skogfrue *Cephalantera rubra* har via Sabima fått en helt spesiell oppfølgingsstatus i Norge. TBFs medlemmer har bidratt i dette arbeidet, ved å sjekke områder der den er funnet tidligere, og også vist Even W. Hanssen (Sabima) en del av disse områdene.

Reservatene Nustad, Rognsflaugene og Røsskleiva i Bamble.

TBF har kommentert endringer fra Fylkesmannens Miljøavdeling i

- Forvaltningsplan for Nustad, Rognsflaugene og Røsskleiva.
- Grenseendringer for Nustad og Røsskleiva.

Rød Skogfrue i Kragerø 2006 – rapport fra Jan-Åge Pedersen.

Kammerfossåsen: 2 skudd, Et flott blomstrende eksemplar og et sterilt.

Bjørneknuten: 5 skudd, 2 blomstrende eksemplarer og 3 sterile.

Blomstringa begynte ca. 24. juni.

Lite spor etter menneskelig aktivitet i områdene dette året.

Lokalitetene besøkt 2 ganger under blomstringa av Jan-Åge Pedersen og Else-Liv Thorsen

Bakkekløver på Eidanger stasjon - rapport fra Målfrid og Rolf Ergon.

Som kjent disponerer vi nøkkel til stasjonsområdet, og vha. den har vi besøkt lokaliteten noen ganger i løpet av året. Som det har vært gjort tidligere har vi ryddet vekk en del andre planter, særlig nye skudd av furu og annet som på sikt ville true de litt spredte forekomstene av bakkekløver. Det samlede omfanget holder seg tilnærmet uforandret og på stort sett samme plasser, nye individer kommer til og gamle dør ut.

Den 3. november fikk Øyvind Skauli en henvendelse fra miljørådgiver Anders Thylen i Jernbaneverket. Han var interessert i bakkekløveren, men også i andre arter og andre jernbanelokaliteter i området. Øyvind sendte over informasjon, med kopi til styret og til oss. Vi går ut fra at styret følger opp dette.

Etter å ha lest at bakkekløveren på Hovedøya i Oslo er landets eneste naturlige lokalitet, har vi vært i kontakt med Kristina Bjureke ved Naturhistorisk museum. Hun skriver følgende i en e-mail:

Den eneste populasjon som man tror er helt naturlig er den på Hovedøya. Men ikke heller der kan vi være helt sikre. Handel med sør kan ha medført at frø kom dit fra Sør-Sverige/Danmark i før-botanisk tidsalder.

Det er vel helst slik at bakkekløveren kom til Hovedøya med båt og til Eidanger med tog, og så kan en jo diskutere hvilken reisemåte som er den mest naturlige. Og før-botanisk tidsalder må vel være før det fans fagbotanikere.

Mariskoprosjektet - rapport fra Harald Stendalen.

Som nevnt i fjorårets skriv er de nye gjerdene på plass rundt de tre mest aktuelle vokseområdene innenfor det gamle fredede arealet. Det gamle upraktiske og svært uskjønne gjerdet er i ferd med å bli revet, og skal bli fraktet bort på frossen mark. Det er ryddet innenfor de nye gjerdene. Dette er telefoniske opplysninger fått av Statens Naturoppsyn ved Reidar Strand sist tirsdag 23-01-07.

Undertegnede har avtalt en befaring med Strand på barmark tidlig til våren. Strand er meget positiv til et fortsatt godt samarbeid med Telemark Botanisk Forening.

Kontakt er også tatt med Fylkesmannen i Telemark, miljøvernavdelingen. Leder av denne avdelingen, Morten Johannesen, har satt i gang med å få slipt opp nye nøkkelsett til TBF.

Vår kontaktmann i miljøvernavdelingen bli som før Sigmund Hansen.

Hele avdelingen er velvillig til vår forening og våre behov og ønsker.

Vi ser fram til en ny sesong og kan vel allerede nå bebude en dugnad rundt mariskoblomstringen våren 2007.

Undertegnede er for øvrig litt i tvil om hvilke personer som er spurt av styret om å være med i Versvika, selv om jeg vet at vi kan stole på den gamle dugnadsgjengen.

Økonomi

Foreningens økonomi er god. Bidraget fra Sabima til Rød skogfrue prosjektet førte til overskudd i regnskapet. Det planlegges et seminar for floravoktere og andre interesserte i år og reiseutgifter forutsettes dekket av denne tildelingen.

Medlemskontingenten er fortsatt vår viktigste inntektskilde. Tilskuddene fra Porsgrunn kommune og fra lokale banker er et viktig bidrag til at vi slipper å øke medlemskontingenten. Foreningen får ikke lenger dekket annonseutgiftene til Villblomstens dag fra NBF og vi vil redusere disse utgiftene ytterligere i 2007. I desember ble det innhentet tilbud på videoprosjektør og innkjøp er gjort i januar i år.

Floraatlas

Floraatlaskomiteén har bestått av Bjørn Erik Halvorsen, Roger Halvorsen og Trond Risdal.

Florakartlegging

Floraatlas for Telemark.

I Floraatlas for Telemark er det, pr. 22. januar 2007, mottatt 239 registreringer for 2006. 46 av disse var bekreftelse på tidligere registreringer. (I disse tallene er ikke registreringer av årets blomst, søterot *Gentiana purpurea*, tatt med, da dette registreringsarbeidet ikke er fullført når dette sammendraget skrives).

Disse registreringene fordeler seg på disse kommunene: Tinn (71), Seljord (42), Vinje (38), Porsgrunn (31), Bamble (18), Kviteseid (17), Kragerø (13), Skien (6), Siljan (2) og Nome (1).

De største bidragsyterne i 2006 har vært Østlandsavdelingens ukestur (86), TBF's turer (70), Trond Risdal (33) og Kåre Homble (28).

De artene som har hatt flest registreringer er Vadderot *Phyteuma spicatum* ssp. *spicatum* (27), Hårstarr *Carex capillaris* ssp. *capillaris* (22), Breiull *Eriophorum latifolium* (17) og Tranestarr *Carex adelostoma* (14). I alt er det rapportert inn funn på 81 forskjellige karplanter.

Interessante funn:

- Firling *Tillaea aquatica* ble funnet ved Månas utløp i Tinnsjøen. I Telemark er den vanligvis knyttet til kystkommunene.
- Rødsvæve *Hieracium aurantiacum* ssp. *carpaticola* ble rapportert inn både fra Gåserud i Siljan og Finnmarksstrand i Bamble.
- Søstermarihand *Dactylorhiza sambucina* ble funnet på Vestre Nuke i Nome.
- Knortestarr *Carex otrubae* ble funnet på Breisand i Bamble. Den er ikke rapportert fra denne kommunen siden 1989.
- Engstarr *Carex hostiana* ble funnet i Borgeåsen i Porsgrunn og Øygardsheii i Vinje. Engstarr har bare gamle funn i Telemark.
- Vipestarr *Carex extensa* ble funnet i Soppekilen (Båten) i Kragerø. Den er ikke rapportert fra denne kommunen siden 1992.
- Rundstarr *Carex rotundata* ble funnet i Fjøsbudalen i Tinn. Den er ikke rapportert fra Telemark siden 1977.
- Elvebunke *Deschampsia cespitosa* ssp. *glauca* ble funnet ved Månas utløp i Tinnsjøen. Den er ikke rapportert fra Telemark siden 1971.

Andre interessante funn (ikke floraatlasarter):

- Hagelerkespore *Corydalis solida* ssp. *solida* ble funnet på Kleiva i Skien.
- Eseltistel *Onopordum acanthium* ble rapportert fra Stråholmen i Kragerø.
- Storbjønnskjegg *Trichophorum cespitosum* ssp. *germanicum* ble funnet i Grendalen i Tinn på 1020 m.o.h. Dette er ny høyderecord for Norge.

Det er nå utgitt ny rødliste for Norge. Vi ønsker at alle rødlista karplanter som fins i Telemark, skal være med i Floraatlasen. Dette vil bety at nye arter må inkluderes i Floraatlas for Telemark for 2007.

Krysslister.

Det er i 2006 registrert kryssliste i 43 km-ruter i Telemark. Disse vil bli sendt elektronisk til Botanisk Muséum.

Belegg til Botanisk Muséum.

Det er i 2005-2006 presset ca. 140 belegg av karplanter som skal leveres videre til Botanisk Muséum. I tillegg er det levert inn en del belegg av sopp.

Rødlisterapporteringer.

Innrapportering av rødlistede karplanter til Sabima er i skrivende stund ikke ferdig gjennomført. Dette er planlagt gjennomført i løpet av januar og februar 2007. Det er også rapportert inn rødlistearter for sopp.

Årets blomst i Telemark.

Søterot *Gentiana pururea* ble valgt til årets blomst i Telemark i 2006. På Østlandsavdelingens ukestur til Tinn og Vinje ble den registrert mange steder. Også på TBF's helg i Seljord ble den funnet. Men, ellers er det få av TBF's medlemmer som har gitt tilbakemelding. Tusen takk til dem som har gitt tilbakemelding.

Det gjenstår mye kartlegging av denne arten. Vi har derfor valgt å la søterot også være årets blomst i 2007. Da vil vi også prøve å med anmodninger om tilbakemeldinger via fylkesavisene.

Listéra

Det er i år 2006 blitt utgitt to nummer av vårt medlemsblad Listéra. Listérakomiteén har i år bestått av: Norman Hagen, Priscilla Hansen, Grete Stendalen og Kristin Vigander.

Mule Varde

Som "grønn" forening og medlem av Porsgrunn Friluft- og Miljøråd (PFMR), har vi avholdt de fleste av møtene på Mule Varde, Friluft- og Naturinformasjonssenteret som eies av Porsgrunn kommune. Vi er godt fornøyde med å kunne disponere lokalene der, det er også gratis for foreningen.

I høst ble det arrangert ni "grønne onsdagskvelder". Alle kveldene var meget godt besøkt. Sammen med PFMR sto vi for den fjerde kveld. Jan Erik Tangen kåserte og viste lysbilder over temaet "Mellom stein, strender og hvite vidder".

Bedene på Mule Varde

De to bedene som er opparbeidet på Mule Varde, Her Hos Oss-bedet og ballastbedet, har i år blitt stelt og vedlikeholdt som før. Noen få arter av plantene som vokser i bedene "går ut", og må plantes inn på nytt, men stort sett greier de fleste seg bra, og kommer igjen år etter år. I Her Hos Oss- bedet finnes nå 21 arter, og i ballastbedet 43. Ballastbedet ligger like ved stien ned til stranda. og er derfor noe utsatt for "hærverk". Navneskiltene blir stadig byttet om, og en del forsvant i sommer, slik at det måtte lages nye. Ansvarlig for ballastbedet i 2006 har vært Charlotte Bakke, og for Her Hos Oss-bedet Bodil Åsheim.

Våre representanter i PFMR har i år vært Bjørn Erik Halvorsen, vara Åse Halvorsen.

Andre aktiviteter

Landsmøte i NBF

Det første landsmøte ble avviklet på Bolærne 20.-21.mai.

Fra TBF deltok Esther Broch og Bjørn Erik Halvorsen.

Referat fra møte kan fåes på forespørsel.

Rolf Ergon ble valgt til sekretær i NBF.

Roger Halvorsen er 2.ndre vara til styret (var ikke på valg).

Esther Broch har deltatt på møte i Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark (FNFT).

Langesund ungdomsskole.

Bjørn Erik Halvorsen har vært med et par klasser fra Langesund ungdomsskole på en botanisk runde på Langesundstangen.

Kattøya.

Trond Risdal og Bjørn Erik Halvorsen har vært på Kattøya i Eidangerfjorden for å sjekke om det var verneverdige planter der. Kattøya skal åpnes for almenheten ved at det etableres gangbro fra Olavsberget. Det ble ikke funnet planter som krever spesiell vernestatus, men kryssliste for øya er blitt laget.

Foreningen har vært representert på Østlandsavdelingens sommertur til Tinn og på Saltens naturlags florakartlegging i Steigen i Nordland fylke.

Hjemmeside

Det er Norman Hagen som tar seg av det tekniske og redigeringsmessige.

Man har påbegynt en PDF-registrering av eldre Listéra-utgaver.

Adressen er: <http://www.miclis.no/tbf/>

Revisor

Revisor har vært Rolf Ergon.

Valgkomité

Valgkomitéen har bestått av Anne Sofie Stordalen, Bjørn Lervik og Christian Kortner.

Takk

Styret takker alle som har "stått på" slik at foreningen har kunnet opprettholde sitt høye aktivitetsnivå. Takk går til medlemmene av styret, de forskjellige komitémedlemmer, foredragsholdere og turledere, de som lager rapporter og programmer m.m., likeledes til alle som møter opp på våre møter og turer og gjør sitt til å skape et fint fellesskap. Takk også til Porsgrunn kommune, PFMR, GS-banken, Bamble og Langesund Sparebank, Sparebanken Grenland, og ikke minst Sabima som støttet oss økonomisk i året som var.

For styret
Trond Risdal